

เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้ **กลุ่มสาระภาษาไทย**
ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น ชุดที่ ๒

ผูกเสี่ยว ผูกมิตร

โดย ชิตี ศรีสุวรรณ

คำนำ

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น (ชุดที่ ๒) นี้ พัฒนามาจากชุด ผูกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยนิทาน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยในฉบับปรับปรุงใหม่นี้ ได้เพิ่มเติมเนื้อหาและแบบฝึกหัด พร้อมภาพประกอบสีสวยงามทั้งเล่ม เป็นนวัตกรรมสำหรับเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ ๕ สาระด้วยกัน คือ

สาระที่ ๑ การอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หนังสือชุดนี้ ผู้เขียนมุ่งหวังให้เป็นแบบอย่างในการผลิตนวัตกรรมเพื่อการสอนสำหรับครู – อาจารย์ หรือผู้ปกครองนำไปสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับลูกหลานได้ เพราะมีเนื้อหาสาระและแบบฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบทั้ง ๕ สาระ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย บุคลิกภาพ รวมถึงทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะทางสังคม จริยธรรม คุณธรรม อีกทั้งค่านิยมอันดีงาม ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด เพราะมีการบูรณาการในกลุ่มสาระเดียวกันนำไปสู่กลุ่มสาระอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่นเป็นไปตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความต้องการทางสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นผู้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ขณะเดียวกันก็ทำให้สังคมเป็นสุขด้วย

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์

จากผู้เขียนถึงครูผู้สอนและผู้ปกครอง

การเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ หากผู้เรียนไม่มีทักษะการใช้ภาษาไทยแล้ว จะเกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นสื่อหรือนวัตกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น แนวทางการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยนิทาน เป็นหนทางหนึ่งที่ครูผู้สอนและผู้ปกครองจะช่วยให้ลูกศิษย์หรือลูกหลานได้ฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การดู การอ่าน และการเขียน เพราะนิทานให้ความบันเทิง ความสนุกสนาน และแฝงไว้ด้วยข้อคิด คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม หล่อหลอมจิตใจให้ผู้เรียนเป็นคนดี

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น (ชุดที่ ๒) เหมาะที่ผู้ปกครองจะมีไว้ให้ลูกหลานได้อ่าน เพื่อสละบันเทิงและทำกิจกรรมท้ายเล่ม เพื่อทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วจากในโรงเรียน บุตรหลานของท่านจะได้ใช้เวลาว่างสำหรับการเรียนรู้ภาษาไทยให้เกิดทักษะและเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาไทยยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณครู - อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองที่มองเห็นประโยชน์ของชุดฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยนี้ และได้นำไปใช้กับศิษย์และลูกหลาน เพื่อดำรงไว้ซึ่งภาษาไทยอันเป็นมรดกของชาติไทยเราตลอดไป

ด้วยความขอบคุณยิ่ง
โชติ ศรีสุวรรณ

ผูกเสี่ยวผูกมิตร

คนอีสานมีประเพณีผูกเสี่ยวมาช้านาน ‘เสี่ยว’ แปลว่า เพื่อน หรือ เกลอม คนที่จะเป็นเสี่ยวกันนั้น จะต้องมีความรักสนิทสนมกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี เสี่ยว อาจจะเป็นคนในหมู่บ้านเดียวกันหรือต่างหมู่บ้าน ต่างถิ่นก็ได้ ผู้ที่จะเสนอตัวผูกเสี่ยวกัน มักจะเป็นคนที่มีรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณ และอุปนิสัยคล้ายกัน

การผูกเสี่ยวมี ๒ ประเภท คือ

- **การผูกเสี่ยวฮักเสี่ยวแพง** ถือว่าเป็นเพื่อนที่รักใคร่กันมาก เพื่อนร่วมทุกข์ ร่วมสุขซึ่งรักสนิทสนม อาจจะตายแทนกันได้ เรียกว่า เพื่อนตาย การผูกเสี่ยวฮักเสี่ยวแพงจะเกิดจากความเต็มใจของทั้งสองฝ่าย ผู้ที่จะผูกเสี่ยวประเภทนี้ มักจะเป็นคนที่คบหากันมานาน แล้วเกิดชอบอัธยาศัยใจคอกันและกัน รวมทั้งมีรูปร่าง ผิวพรรณ ที่คล้ายกันด้วย ญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่ายก็จะพลอยยินดี หลังจากผูกเสี่ยวกันแล้ว ก็จะรักใคร่นับถือเป็นพี่น้องเหมือนดังเครือญาติที่มาจากสายเลือดเดียวกัน ถ้าเสี่ยวอยู่ต่างถิ่นก็จะมีการไปเยี่ยมเยียนกันเป็นประจำ

- **เสี่ยวร่วมน้ำสาบาน** อาจจะเป็นคนหรือเพื่อนที่ไม่รักใคร่ชอบกันนัก แต่มีเหตุการณ์ผูกมัดจำเป็นต้องผูกเสี่ยวกัน การผูกเสี่ยวร่วมน้ำสาบานอาจจะไม่มีความสนิทสนมกันระหว่างญาติทั้งสองฝ่ายก็ได้

พิธีผูกเสี่ยว

ชายหรือหญิงที่รักใคร่พอใจจะผูกเสี่ยวเป็นเพื่อนกัน ชายจะผูกเสี่ยวกับหญิงก็ได้ อายุจะมากกว่ากันบ้างเล็กน้อยก็ไม่ใช่อุปสรรค

การจัดพิธีผูกเสี่ยวจะมีพ่อแม่ ญาติพี่น้องทั้งสองฝ่ายมาร่วมวงสู่ขวัญ โดยมีคนเฒ่าคนแก่เป็นหัวหน้าทำพิธีเรียกขวัญให้คู่ที่จะผูกเสี่ยวกัน

หลังจากนั้นก็จะมีการผูกข้อมืออวยพรให้ทั้งสองฝ่ายมีความสุขความเจริญ เป็นเพื่อนที่ดี มีความรักสมัครสมานสามัคคีกัน และช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนชั่วลูกชั่วหลาน

ส่วนการผูกเสี่ยวร่วมน้ำสาบานก็จะมีพิธีคล้ายกัน แต่จะมีการตีม้น้ำสาบาน ซึ่งอาจจะเป็นน้ำมนต์ในพิธีหรือสุราก็ได้ คู่ผูกเสี่ยวจะยกแก้วน้ำหรือแก้วสุราขึ้นพร้อมกัน พร้อมกล่าวคำสัตย์อธิษฐานออกมดั่งๆ พร้อมกันว่า จะเป็นเพื่อนที่ดี มีความซื่อสัตย์ จะรักและสามัคคีกัน หลังจากนั้นก็จะตีม้น้ำร่วมสาบานเป็นเสร็จพิธี

ปัจจุบันยังมีประเพณีผูกเสี่ยวให้เห็นที่จังหวัดขอนแก่น ในงานเทศกาลดอกคูณเสียงแคน ซึ่งเป็นงานในฤดูร้อนระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี นับเป็นงานที่อนุรักษ์พิธีการผูกเสี่ยวในภาคอีสานได้ดีที่สุด